

**Francisci De Fargna Civitatis Plebis Patrii Philosophiæ,
Sacræ Theologiæ, ac J. U. Doctoris ... Commentaria In
singulos Canones De Jurepatronatus**

Qui sparsim tam intrà, quàm extra corpus Juris Canonici vagantur ...

Fargna, Francesco de

Romæ, MDCCXVIII

Casus XXII. Argumentum. An, & quando obligatio Antecessorum non liget
Successores ad effectum eis denegandi reductionem Missarum?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72203)

1 Respondeo affirmativè . Quia onus præstandi dictas summas fuit injunctum Ecclesiæ legatariæ taxativè ad fructus scutorum 6000. , & fructus non sunt diminuti ex culpa Ecclesiæ legatariæ .

Quando enim onus adjicitur Ecclesiæ legatariæ solvendi aliquam annuam præstationem taxativè ex fructibus rei legatæ , & fructus non diminuuntur ex culpa Ecclesiæ , ipsa Ecclesia non tenetur ad majorem annuam summam , quam important fructus ipsorum bonorum : Quidquid secus esset , si Testator injunxisset onus adimplendi aliquod opus *indistinctè* relinquendo aliquod capitale , *Gratian. discept. forens. cap. 916. num. 14. , & seqq. , Pignattell. tom. 6. consult. 69. num. 3. , Rot. dec. 165. par. 9. , & dec. 55. coram Merlin.* In primo casu onus reducitur ad fructus præsentis ex ea ratione , quia legatum primo loco expressum censetur habere clausulam , ut teneatur Legatarius ex fructibus onus adimplere , sicque ad ratam eorum reductio semper dari debet .

Et ita sentiebam in una *Senen. reductionis fructuum Canoniciatum 20. Februarii 1712.* , sed Eminentissimi PP. definiverunt *negativè* , ex eo , quòd existimaverunt diminutionem dictorum fructuum rei legatæ esse imputabilem Ecclesiæ legatariæ .

ARGUMENTUM.

An , & quando obligatio Antecessorum non liget successores , ad effectum eis denegandi reductionem Missarum ?

SUMMARIUM.

- 1 *Concessa reductione , missæ sunt reducendæ ad numerum correspondentem diminutioni capitalium .*
- 2 *Obligatio Antecessorum an , & quando liget successores ad effectum ei denegandi reductionem Missarum ?*
- 3 *Transactio personalis , ut fiat realis requiritur Beneplacitum Apostolicum .*

CASUS XXII.

Titius reliquit fructus ad summam scutorum 28. variorum censuum Archiepiscopo , & Sacerdotibus Terræ A.

cum onere celebrandi Missam pro anima sua quolibet die , & Archiepiscopo , & Sacerdotes acceptarunt dictum legatum , & fecerunt obligationem adimplendi dictum onus Missarum pro se , & suis successoribus : Viventibus supradictis Archiepiscopo , & Sacerdotibus hujusmodi onus fuit adimpletum , sed successores , cum fructus dicti legati sint diminuti non propria culpa , petunt reductionem Missarum ad ratam correspondentem fructus . Unde quaritur an , & quomodo concedenda sit hujusmodi reductio ?

Respondeo esse concedendam reductionem Missarum , & ad manalem quia hujusmodi legatum non est demonstrativè , sed taxativè conceptum , & constat de diminutione reddituum : Quapropter Missæ sunt reducendæ ad numerum correspondentem diminutioni capitalium , *Pasqualig. qu. 1078. n. 2.* , sicut enim animæ suffragiis non debet defraudari , ita neque congruo stipendio celebranti , *Alfons. de Lara de anni-vers. , & Cappell. lib. 1. cap. 16. n. 6.*

2 Nec obstat , quòd Presbyteri antecessores se obligarunt pro se , & suis successoribus adimplendi dictum onus Missarum , quia hujusmodi obligatio non potuit afficere successores inter se diffidentes , & quos nulla Collegialitatis , aut Communionis species constipavit , uti destituti signis ad illam requisitis , de quibus loquitur , *Mantic. dec. 208. , & R.P.D. Petra in suis comment. sect. 3. num. 19.* , Et consequenter unusquisque illorum est suæ voluntatis Dominus , ac proinde non tenetur ad revelationem promissionis facti antecessorum qualiscumque fuerit , *Rot. dec. 494. n. 13. par. 18. tom. 2. recent.* Et obligatio facta inter Ecclesiasticas personas non ligat successores , *Tusch. lit. F. conclusio. 350. num. 5. , Ancharan. consl. 34. num. 11.*

Et licet admittatur extensio dictæ obligationis ad successores , adhuc illa est inefficax ex defectu Beneplaciti Apostolici , cujus interventus requiritur ad hoc , ut transactio personalis fiat realis ex *cap. veniens de transact. ubi gloss. in verb. confirmatum , Rot. dec. 270. n. 3. par. 4. tom. 2. , & R.P.D. Petra constitution. 6. Honorii III. n. 106.*

Et ita fuit resolutum à Sac. Congregatio-

tione in Alatrina reductionis Missarum 20.
Februarii 1712.

ARGUMENTUM.

Reductio Missarum facta ab Episcopo in limine foundationis Cappellaniæ sustinetur, & hæredes facta dotatione in quantitate expressa per Testatorem ad nihil amplius tenentur, si ea tractu temporis minuatur, quoad fructus.

SUMMARIUM.

- 1 Episcopus an, & quando habeat facultatem reducendi onera Missarum ad minorem numerum? & n.2.
- 3 Fundatio Missarum ubi est jam facta, & acceptata dicitur jus quæsitum Ecclesiæ, quod tollere nequeunt Episcopi.
- 4 Quando legatum stat demonstrativè, tunc diminutis fructibus assignatis pro ejus adimplimento, hæres tenetur aliunde adimplere, secus si legatum sit taxativè.
- 5 Dote Beneficii legitimè assignata ab hærede in quantitate per Fundatorem expressa, hæres ad nihil amplius tenetur, si ea tractu temporis minuatur.
- 6 Taxativa favore piæ causæ, an, & quando resolvenda sit in demonstrativam.

CASUS XXIII.

Titius in suo ultimo testamento ordinavit hæredibus suis fundari Cappellaniam cum assignatione dotis scutorum 1000. extrahendæ ab hæreditate, vel in denariis, vel in bonis stabilibus, & cum reservatione juris patronatus activi favore eorundem, ita ut fructus dictorum scutorum 1000. essent Cappellani, cum onere celebrandi in perpetuum Missam quotidianam.

Hinc pro adimplimento hujusmodi dispositionis, institerunt hæredes coram Episcopo pro fundatione dictæ Cappellaniæ, qui eis concessit licentiam, sed quia consideravit, quod fructus dictorum scutorum non erant sufficientes pro elemosyna Missæ quotidianæ, reduxit Missas ad minorem numerum; Quo casu.

Quæritur. An hujusmodi reductio Missarum fieri poterat ab Episcopo: Et an hæredes in casu, quo fructus dotis assignatæ juxta mentem Testatoris minuantur, teneantur supplere hujusmodi defectum, & deterioramentum?

- 1 In ordine ad primum affirmativè de jure respondendum censeo; Quoniam de jure communi, & ex Concilio Tridentino competit Episcopis facultas reducendi onera Missarum ad minorem numerum, juxta, Antonell. de Regimin. Eccles. lib.1. cap.14. n.7., Barbof. de potest. Episcopi alleg. 29. n.1., & seqq., Corrad. in prax. benefic. lib.2. cap.11. num.1., & seqq. Navar. in manual. cap.25. n.138. in fine.
- 2 Et licet constitutio Urbani VIII. de reductio. Missar. prohibeat Episcopis fieri reductio. Missarum, tamen ipsa loquitur, quando fundatio Cappellaniæ cum onere Missarum est facta, & acceptata juxta Barbof. de offic. Episcopi alleg. 29. n.5. & in collect. ad Concil. sess. 25. de reform. cap.4. n.10., non autem quando nondum est facta, nec acceptata, sed est faciendæ, ut hic, tunc enim in limine foundationis fieri potest ab Episcopo reductio Missarum, ut distinguendo firmat Tondut. qu. benef. par.3. cap.162. n.3. Diana oper. moral. tom.2. tract.1. resol.12. n.2. resol.13., & resol.14. nu.3., Passerin. de stat. Hom. min. tom.2. qu.187. art.3. n.1050. versic. Ex quo colligendum.
- 3 Et ratio distinctionis est, quia ubi fundatio Missarum est jam facta, & acceptata dicitur jus quæsitum Ecclesiæ, seu Cappellæ, quod tollere nequeunt Episcopi ex prohibitione præallegatæ constitutionis, secus autem ubi res est in fieri, & antequam fundatio deducatur adesse numerus Missarum ab Episcopo taxatur, & minoratur. In his enim terminis nondum Ecclesiæ jus est quæsitum, & consequenter adhuc earum constitutio pœnalis non extenditur tanquam ad diversum, & diversa ratione munitum, ut in specie distinguendo inrer jus quæsitum, & quærendum, quod licet primo casu requiratur Apostolicus assensus, non tamen in secundo, Turricell. de rebus Ecclesiast. non alien. cap.15. nu.93., Rot. dec. 233. n.6., & 7., & decis. 284. n.8., & 9. par.3. lib.3. divers., & coram Puteo decis. 207. num.1. lib.2.

In